

25 e zondag door het jaar. Evangelie Lucas, 5, 12 -16

Knillisfeest in Vortum -Mullem

Melaatsheid is een heel erge huidziekte. Een soort eczeem over je hele lichaam. Je gaat er niet aan dood, maar het jeukt verschrikkelijk. Het is ook een akelig gezicht.

Je wilt je eigenlijk het liefste verbergen. Je wilt niet in het openbaar gezien worden. Omgekeerd: de mensen vinden je vies.

Ze houden afstand, en vaker nog sturen ze een melaatse weg.

Buiten de gemeenschap, buiten de samenleving, buiten de leefwereld van gewone mensen. Melaatsen worden apart gezet, afgezonderd, aan de kant geschoven, als niet-mensen gezien.

Gelukkig komt melaatsheid niet veel meer voor. Waar en wanneer het voorkomt is het te genezen.

Er is ook een soort melaatsheid die niet te genezen is.

Geen lichamelijke kwaal, maar een sociale kwaal.

Mensen, groepen mensen, beschouwen elkaar als melaats.

Ze noemen elkaars naam niet meer, maar spreken over 'die lui daar'.

'Die van de tegenpartij'. 'Die van de andere kant'.

Woensdag zag ik een stukje van de Algemene Beschouwingen.

Zonder een naam te noemen of een concrete zaak, wijst een kamerlid met een wijds gebaar naar één kant van de zaal en zegt: "als die daar aan het bewind komen, gaat ons land nog verder achteruit".

Het kan er in de politiek hard aan toe gaan, maar altijd vinden ze elkaar wel weer.

Die vormen van 'elkaar melaats verklaren' komen ook in de samenleving voor.

Lang niet altijd vinden mensen elkaar.

Zeer rijke mensen hebben geen idee wat het betekent voor steeds grotere groepen mensen die aan het eind van de maand geen geld hebben om eten te kopen. Niet eens de honger, maar vooral de schaamte.

Andersom hebben arme mensen er geen idee van dat ook hele rijke mensen bedroefd kunnen zijn om het verlies van dierbaren.

Stedelingen hebben weinig kennis en idee wat het betekent op het platteland te leven. Ze hebben hun baan, hun vrije tijd en hun levensstijl. Dat het leven van een boer bijna samen valt met zijn werk, de zorg voor land en dieren, en vooral altijddurend is, is voor hen niet invoelbaar.

Jongeren hebben via de sociale media een eigen soort taal ontwikkelt die ouderen niet of nauwelijks kunnen begrijpen. Gezinnen – toch een plek verbondenheid – worden los zand.

Onze samenleving kent bijna onoverbrugbare tegenstelling omdat mensen vreemden blijven voor elkaar en elkaar als het ware als melaatsen beschouwen: met die lui ga ik niet om.

Heel lang geleden was dat in de kerk van Rome ook zo.

De christenen werden vervolgd door de overheid. Je kon aan gevangenschap en martelaarschap ontkomen door een offer te brengen aan de goddelijke keizer. Een klein offertje – een stukje vlees op heet rooster leggen – was al genoeg om te ontkomen.

De echte christenen bleven zeggen we: We hebben één Heer. Jezus Christus. Jezus de Heer staat boven de keizer.

Toen de ergste vervolging afgelopen waren viel de christelijke kerk uiteen in twee delen: de kerk van de martelaren en de kerk van de afvalligen. Ze pasten niet meer in één huis. De kerk raakte verdeeld en verzwakte daardoor. De groepen waren als melaats voor elkaar.

Ze vochten elkaar de kerk uit.

Toen werd paus Cornelius gekozen. Een man met een helder verstand, een ruim hart, mild van geest, zachtmoedig van karakter en met groot begrip voor menselijke zwakheid.

Hij keurde afvalligheid af, maar probeerde te begrijpen hoe moeilijk het was om de aandrang van de keizer te weerstaan.

Hij keurde de harde houding van de echte christenen af die gebleven waren. Hij hield hen de zachtmoedigheid van Jezus voor als voorbeeld. Natuurlijk hadden zij geleden, maar ook wachtte een loon in de hemel.

Hij trachtte de scheidsmuren in het huis van de kerk weg te halen zodat mensen elkaar weer konden zien, elkaar weer konden ontmoeten en in gesprek raken.

En toen dat lukte en de kerk weer sterk werd en aantrekkingskracht had voor de romeinse burgers, werd Cornelis zelf door de keizer verbannen. Hij stierf in gevangenschap omdat hij mensen samenbracht. Onze wereld heeft leiders nodig als paus Cornelius.

En als we goed kijken dan lijkt paus Leo XIV wel op hem. Geen scherpstrijper, maar een milde en heldere mens.

Ook in het dagelijkse leven hebben we mensen nodig die het gesprek met anderen aan durven, die begrip tonen voor afwijkende standpunten, die niet staan op eigen gelijk maar ook willen zoeken naar het geluk van de ander.

Onze samenleving heeft christenen nodig. Mensen die de geest van Jezus en de geest van Cornelis uitdragen. Mensen die oproepen tegenstand te overwinnen, elkaar te zien staan, die begrip tonen.

In ons land moet het gesprek tussen groepen mensen weer op gang gebracht worden. De kerk – wij christen – kennen één Heer en deze is Jezus. Hij kan ons van melaatsheid genezen en ons als zusters en broeders aan zijn tafel nodigen en ons één van hart en geest maken.

